

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу

Кафедра германської і фіно-угорської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань

03 Гуманітарні науки

спеціальність

035 Філологія

спеціалізація

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

освітня програма

Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

статус дисципліни

Нормативна

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2023–2024

Семestr I/II

Кількість кредитів 4

Мова навчання англійська

Форма підсумкового контролю зalік

КИЇВ – 2023

Розробник: Мусієнко Юлія Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської і фіно-угорської філології КНЛУ.

Схвалено на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології КНЛУ, протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Марія ШУТОВА

Схвалено на засіданні вченої ради факультету германської філології і перекладу, протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова вченої ради факультету

Ярослава ГНЕЗДІЛОВА

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: викладання навчальної дисципліни “Практична граматика англійської мови” (І курс) – сформувати граматичні компетентності у студентів, зокрема здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність проведення досліджень граматичних явищ на відповідному рівні, здатність генерувати нові ідеї; навчити студентів основним принципам та закономірностям граматичної будови сучасної англійської мови в аспекті її структури та функціонування, сформувати навички граматично правильного оформлення усного та писемного англійського мовлення, а також навчити грамотно описувати та аналізувати граматичні феномени сучасної англійської мови.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

4 кредити ЄКТС; 120 год., у тому числі:

Вид навчальної діяльності	Кількість годин
практичні заняття	68 год.
самостійна робота	52 год.

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 45% : 55%

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: основні правила будови речення англійської мови; порядок слів у реченні; основні структурні патерни англійського речення; систему часо-видових форм дієслова.

3.2. *Вміти*: спілкуватися англійською мовою як усно, так і письмово; абстрактно мислити, аналізувати, узагальнювати та систематизувати нову інформацію; вміти будувати речення різних комунікативних типів у продуктивному мовленні.

3.3. *Володіти елементарними навичками*: правильного вживання граматичних конструкцій, які висвітлені в списку програми, у мовленні.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Курс “Практична граматика англійської мови” на першому курсі зумовлено професійною значущістю знань, вмінь та навичок з практичної граматики як фахового предмету. Цей навчальний курс є нерозривно пов’язаним з курсами практики усного і писемного мовлення та практичної фонетики. Він такого роду є пропедевтичним курсом у навчанні теоретичної граматики англійської мови на старших курсах. В основу програми покладено такі положення: навчання іноземної мови носить професійно орієнтований характер, тому мета його і зміст визначаються в першу чергу комунікативними, пізнавальними та професійними потребами майбутнього фахівця із іноземної мови; оволодіння граматичною компетенцією здійснюється у відповідності до основних положень теорії мовленнєвої діяльності та комунікації. Зміст навчальної дисципліни розкривається у двох змістових модулях. У *першому* – подається граматична будова англійської мови, структура речення, зокрема вивчається граматична будова англійської мови; структура та утворення різних типів речень; система часо-видових форм дієслова у сфері теперішнього та минулого часів; граматичні категорії іменника, займенника; прикметника; основні функції артикля. У *другому* – граматичні та лексичні засоби вираження та передачі категорій часу і стану; майбутнього часу; прислівника; категорія стану, пасивний стан; правила узгодження часів; пряма та непряма мова.

Важливе місце в курсі відводиться набуттю практичних навичок у професійно визначальних ситуаціях освітньої діяльності викладача закладу вищої освіти.

5. Компетентності студентів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) “Практична граматика англійської мови” (І курс):

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

- ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації із різних джерел.
ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 15. *Здатність дотримуватись принципів академічної добробечності, здійснювати творчий науковий пошук.*
ЗК 16. *Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.*

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 13. *Розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології; здатність до використання новітніх технологій, інноваційних методів навчання, а також набутих лінгвістичних перекладацьких та методичних знань на практиці англійською та другою іноземними мовами.*

ФК 15. *Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахово-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної філософії для формування сучасного комунікативного суспільства.*

ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.

ФК 17. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з опорою на розуміння психологічних закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час практичних занять.

Таблиця 1

**Матриця відповідності компетентностей,
визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом)
“Практична граматика англійської мови” (І курс):
з компетентностям, визначенім освітньо-науковою програмою**

Програмні компетентності	Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)														
	Загальні компетентності								Фахові компетентності						
	IК	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 15	ЗК 16	ФК 2	ФК 6	ФК 8	ФК 13	ФК 15	ФК 16	ФК 17
Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методологій філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).	+														
ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	+	+													
ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації із різних джерел.	+		+												
ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+			+											
ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+				+										
ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+					+									
ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної добroчесності, здійснювати творчий науковий пошук.	+						+								
ЗК 16. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.	+							+							
ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.	+								+						
ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і registrax спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	+									+					
ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	+										+				
ФК 13. Розуміння основних функцій та завдань педагогіки, психології; здатність до використання новітніх технологій, інноваційних методів навчання, а також набутих лінгвістичних перекладацьких та	+										+				

методичних знань на практиці англійською та другою іноземними мовами.													
ФК 15. Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної філософії для формування сучасного комунікативного суспільства.	+										+		
ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.	+										+		
ФК 17. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми з опорою на розуміння психологочних закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час практичних занять.	+											+	

6. Результати навчання студентів із дисципліни (освітнього компонента) “Практична граматика англійської мови” (І курс):

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1	Основні правила будови речення англійської мови.	практичні заняття самостійна робота	Індивідуальне і групове опитування.
1.2	Порядок слів у реченні.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання Оцінювання роботи студентів в групах
1.3	Основні структурні патерни англійського речення.	практичні заняття самостійна робота	Експрес-опитування
1.4	Систему часо-видових форм дієслова.	практичні заняття	Практичні завдання
2.1	Вміти: спілкуватися англійською мовою як усно, так і письмово; абстрактно мислити, аналізувати, узагальнювати та систематизувати нову інформацію.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання

2.2	Вміти будувати речення різних комунікативних типів у продуктивному мовленні.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання
3.1	Володіти елементарними навичками: правильного вживання граматичних конструкцій, які висвітлені в списку програми, у мовленні.	практичні заняття самостійна робота	Практичні завдання Модульна контрольна робота.
4.1.	Здійснювати самостійно пошукову бібліографічну діяльність за темою курсу.	самостійна робота	Практичні завдання Залік

Результати навчання студентів із дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»:

ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сferах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 21. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.

ПРН 23. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мової поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновоживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.

Таблиця 2
Матриця відповідності результатів навчання
із дисципліни (освітнього компонента)
“Практична граматика англійської мови” (І курс) програмним результатам навчання,
визначених освітньо-науковою програмою

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання							
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.		+			+			+
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.					+			+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.					+			+
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.					+		+	+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.					+		+	+
ПРН 21. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та англійською мовами.	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 23. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновоживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.								+

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) “Практична граматика англійської мови” (І курс).

Таблиця 3

**Матриця відповідності програмних результатів навчання,
методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни
(освітнього компонента) “Практична граматика англійської мови” (І курс)**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Вільно спілкуватися із професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово,	Загальнонаукові методи теоретичного пізнання: аналіз,	Індивідуальне і групове опитування.

використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	абстрагування, узагальнення.	
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	Технологія особистісно-орієнтованого навчання	Експрес-контроль.
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	Методи інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання	
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	Методи навчання:	Оцінювання роботи студентів у групах.
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	– групова дискусія, – дидактичні та ділові ігри, що імітують досліджені процеси,	
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	– ситуаційний аналіз (кейс-метод),	
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	– пояснально-ілюстративний метод,	Оцінювання індивідуальних завдань студентів.
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.	– дискусійний метод	
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.	– комунікативний метод,	
ПРН 21. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну позицію щодо них як фахівцям, так і широкому загалу; вміти презентувати результатами своїх досліджень державною та англійською мовами.	– метод пошукової роботи і пошукового навчання,	Оцінювання індивідуальних завдань студентів.
ПРН 23. Володіти системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов, застосовуючи знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови, норми терміновоживання та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації у професійній діяльності.	– комунікативний метод,	Тематичне тестування.
– метод ситуативного навчання.	Модульна контрольна робота.	
	Залік.	

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Контроль результатів навчання студентів із дисципліни «Практична граматика англійської мови» здійснюється у формі вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою германської і фін-угорської філології на своєму сайті та доводяться до відома студентів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначені форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності студента. **Поточний контроль** проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок студентів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студентів здійснюється за *накопичувальною системою*.

**Система оцінювання результатів навчання студентів
з дисципліни “Практична граматика англійської мови” (І курс)**

Види навчальної діяльності студента	Аудиторна навчальна робота студента											Самостійна навчальна робота студента		Модульна контрольна робота
	Тема											Виконання практичних завдань	Виконання творчого завдання (проектна робота)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50

Модульний контроль. Семестровому контролю із навчальної дисципліни “Практична граматика англійської мови” (І курс) передує написання студентом модульної контрольної роботи.

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
“Практична граматика англійської мови” (І курс)**

Модульна контрольна робота складається із чотирьох частин. За кожну правильну відповідь студент отримує певну кількість балів. Наприклад, Part I. Noun (15 points); Part II. Determiners (20 points); Part III. Verb (15 points); Part IV. Clause Structure. (5 points). Таким чином, максимальна кількість балів – 50.

- “5”** - 45-50 правильних відповідей
- “4”** - 44-38 правильних відповідей
- “3”** - 37-30 правильних відповідей
- “2”** - 29 і менше правильних відповідей

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-балльній системі («відмінно» (5), «добре» (4), «задовільно» (3), «незадовільно» (2)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться із метою оцінювання результатів навчання студентів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль –	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50

	зalік	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
		3. Залік	100

Критерії оцінювання результатів поточних текстів для експрес-контролю з дисципліни “Практична граматика англійської мови” (І курс)

- ‘**відмінно**’ – 100 – 90 % правильних відповідей
- ‘**добре**’ – 89 – 75 % правильних відповідей
- ‘**задовільно**’ – 74 – 60 % правильних відповідей
- ‘**незадовільно**’ – 59 % і менше.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-балльній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються **«0»**.

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновацій.
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки.
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки.
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки.
		0	Непідготовленість до заняття; невиконання завдань Відсутність на занятті.
2.	Позаудиторна робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань.
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
		0	Невиконання завдань.
3.	МКР	5	45%–50% правильно виконаних завдань,
		4	38%–44% правильно виконаних завдань,
		3	30%–37% правильно виконаних завдань
		2	29% і нижче правильно виконаних завдань
		0	Відсутність контрольної роботи

Семестровий контроль з навчальної дисципліни “Практична граматика англійської мови” (І курс) проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-балльною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-балльною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “відмінно” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал із дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «**не зараховано**», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «**не зараховано**» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЕКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за залік
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (зараховано/не зараховано);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу студента з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЕКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план студент записує точну назву дисципліни (абревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЕКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	л а б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Граматична будова англійської мови. Речення						
Тема 1. Граматична будова англійської мови. Речення	8		4			4
- Порядок слів у реченні. Основні структурні патерни англійського речення. Речення з дієсловом 'to be'.						
- Комунікативні типи речень.						
- Типи питальних речень.						
Тема 2. Дієслово.						
Форми, вживання та значення дієслівних часів						
Група часів сфери теперішнього						
- Теперішній неозначений час. Утворення. Вживання. Значення.	12		6			6
- Теперішній тривалий час. Утворення. Вживання. Значення. Діесловя, що не вживаються у формі <i>Continuous</i> .						
- Теперішній неозначений та теперішній тривалий часи у порівнянні.						
- Теперішній перфектний час.						
- Теперішній перфектно-тривалий час. Теперішній перфектний та теперішній перфектно-тривалий часи у порівнянні.						
- Теперішні часи для вираження майбутніх дій.						
Група часів сфери минулого						
- Минулий неозначений час. Утворення. Вживання. Значення.						

Минулий час дієслів “to be” та “to have”. - Минулий тривалий час. - Минулий неозначений та минулий тривалий часи у порівнянні. - Минулий перфектний час. - Минулий перфектний та минулий неозначений часи у порівнянні. - Минулий перфектно-тривалий час. - Минулий перфектний та минулий перфектно-тривалий часи у порівнянні.	10		6		4
Тема 3. Іменник. Категорія числа і відмінка - Класифікація іменників. Складні іменники. Обчислювані та необчислювані іменники. - Однина та множина іменників. Утворення множини. Іменники Pluralia Tantum та Singularia Tantum. - Категорія означеності. - Поняття комплементарності, види комплементів.	8		4		4
Тема 4. Категорія означеності. Артикль - Означеній та неозначеній артикль, нульовий артикль: їх значення та основні випадки вживання. - Вживання артиклів з особовими іменниками. - Вживання артикля з географічними назвами. - Артикль у стаїх сполученнях.	10		6		4
Тема 5. Займенник - Канонічні займенники: особові, рефлексивні та ресипрокальні. - Детермінативна функція займенників: кількісні займенники (<i>much, many, (a) little, (a) few</i>); неозначені, заперечні та означені займенники (<i>some, any, one, none, neither, every, each, all</i>).	10		6		4
Написання МКР	2		2		0
Разом за змістовим модулем 1	60		34		26
Змістовий модуль 2. Граматичні та лексичні засоби вираження та передачі категорій часу і стану					
Тема 1. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Структура речень порівняння - Утворення, позиція та порядок прикметників у реченні. - Ступені порівняння прикметників. - Структура речень порівняння. - Вживання порівняльних конструкцій: <i>larger than..., not as difficult as..., ...is similar to..., as.... as., not so... as.</i>	8		4		4
Тема 2. Групи часів теперішнього, минулого та майбутнього. Умовні речення - Повторення: групи часів теперішнього та минулого. - Група часів сфери майбутнього: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Майбутній неозначений та майбутній тривалий часи. ▪ Майбутній перфектний та майбутній перфектно-тривалий часи. ▪ Майбутні часи з точки зору минулого. ▪ Вираження наміру діяти конструкціями: <i>intend, mean, aim + Infinitive</i>. - Умовні речення (типи 1, 2, 3). - Речення з <i>wish</i> та <i>if only</i> .	10		6		4
Тема 3. Категорія стану - Пасивний стан. Види додатка у сучасній англійській мові. Типи пасивних конструкцій. Конструкції з <i>with</i> and <i>by</i> . - Особливості вживання речень у пасивному стані в англійській мові. Пасивні звороти. - Порівняльна характеристика активного та пасивного стану в англійській та українській мовах. - Способи перекладу пасивних зворотів. Значення та вживання конструкцій: <i>it's made of..., it's made from..., it's made with...</i> .	10		6		4
Тема 4. Правила узгодження часів - Вираження одночасності, передування та наступності в складнопідрядних додаткових реченнях.	10		6		4

Тема 5. Пряма і непряма мова - Непрямі твердження. - Вживання дієслів “to tell” і “to say” у прямій та непрямій мовах. - Непрямі питання, накази та прохання.	12	6			6
Тема 6. Прислівник - Прикметники та прислівники із суфіксом – ly. - Прислівники ступеню якості. - Ступені порівняння прислівників. - Позиція прислівників у реченні. - Співвідношення між прикметниками та прислівниками, прислівники з та без суфікса –ly (hard/hardly, deep/deeply, high/highly etc.)	8	4			4
Написання МКР	2	2			0
Разом за змістовим модулем 2	60	34			26
Усього годин	120	68			52

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Граматична будова англійської мови. Речення. Порядок слів у реченні.	4
2	Діеслово. Група часів сфери теперішнього часу. Група часів сфери минулого. Порівняльна характеристика часів сфери теперішнього і минулого.	12
3	Іменник. Категорія числа і відмінка.	4
4	Категорія означеності. Артикль.	6
5	Займенник. Канонічні займенники. Детермінтивна функція займенників. Кількісні займенники (<i>much, many, (a) little, (a) few</i>). Неозначені, заперечні та означені займенники та їх похідні (<i>some, any, one, none, neither, every, each, all</i>).	6
6	Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Структура речень порівняння.	4
7	Групи часів теперішнього, минулого та майбутнього. Умовні речення.	6
8	Категорія стану. Пасивний стан. Види додатка у сучасній англійській мові. Типи пасивних конструкцій.	6
9	Правила узгодження часів. Вираження одночасності, передування та наступності в складно-підрядних реченнях.	6
10	Пряма і непряма мова. Непрямі твердження. Непрямі питання, накази та прохання.	6
11	Прислівник. Ступені порівняння прислівників.	4
	Разом	64

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Зміст завдання до самостійного опрацювання	Кількість годин денна форма навчання
Змістовий модуль 1. Граматична будова англійської мови. Речення			
1	Граматична будова англійської мови. Речення. Порядок слів у реченні.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 2–6	4
2	Група часів сфери теперішнього. Група часів сфери минулого.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 8–17; 26–31; 38–41; 54–55 OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 18–25; 32–37; 42–49; 50–53	10
4	Іменник. Граматичні категорії іменника.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 180–195	4
5	Категорія означеності. Артикль.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 196–213; 214–215; 216–230	4

6	Займенник. Класифікація займенників.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 232–244	4
Змістовий модуль 2. Граматичні та лексичні засоби вираження та передачі категорій часу і стану			
1	Прикметник. Ступені порівняння	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 246–268 + додаткові завдання, розроблені викладачами + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	4
2	Група часів сфери майбутнього.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp.56–77 + додаткові завдання, розроблені викладачами + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	4
3	Категорія стану. Пасивний стан.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp.130–142 + додаткові завдання, розроблені викладачами + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	4
4	Правила узгодження часів.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 54–55; 328–329 + додаткові завдання, розроблені викладачами + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	4
5	Пряма і непряма мова.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 318–327 + додаткові завдання, розроблені викладачами + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	6
6	Прислівник. Класифікація прислівників.	OPG Oxford Practice Grammar (Intermediate) pp. 270–282 + додаткові завдання, розроблені викладачами + завдання на http://grammar2016.blogspot.com/	4
Разом			52

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси)

Основні:

1. Huddleston R., Pullum G.K. A Student's Introduction to English Grammar. – Cambridge University Press, 2005.
2. Dooley J., Evans V. Grammar Way 4. – Express Publishing: Newbury, 1999.
3. Eastwood John. Oxford Guide to English Grammar. – Oxford University Press, 2002.
4. Hewings M. Advanced Grammar in Use. – Cambridge University Press, 2005.
5. Alexander L.G. Longman English Grammar Practice. – London: Longman, 1998.
6. Walker E., Elsworth S. Grammar Practice (for Upper Intermediate Students). London: Longman, 2000.
7. Azar B.A. Fundamentals of English Grammar (third edition) - London: Longman, 2003.
8. Swan M. Practical English Usage. – Oxford University Press, 2005.
9. Hughes J., Jones C. Practical Grammar. – Heinle, Cengage Learning: Hampshire, 2011.

Додаткові:

1. Eastwood John. Oxford Practice Grammar (Intermediate). – Oxford University Press, 2006.
2. Longman Grammar of Spoken and Written English (LGSWE) / D.Biber at al. – Harlow, London: Longman, 1999.
3. Longman student grammar of spoken and written English/ D.Biber at al. – Harlow, Essex : Longman, 2003
4. Longman student grammar of spoken and written English (Workbook) / D.Biber at al. – Harlow, Essex : Longman, 2003

5. Rozakis L. English Grammar for the Utterly Confused. – The McGraw-Hill Companies, Inc., 2003. – 237p.
6. Блог із граматики “Grammar Revolution” – Електронний ресурс:
<http://grammar2016.blogspot.com/>
7. Daily Grammar Archive – Електронний ресурс:
<http://www.dailygrammar.com/archive.html>
8. MyELT – Електронний ресурс:
<http://myelt.heinle.com>
9. English Grammar online – Електронний ресурс:
<http://www.ego4u.com/>
10. My English pages – Електронний ресурс:
<http://www.myenglishpages.com>
11. English Grammar 101 – Електронний ресурс:
<http://lessons.englishgrammar101.com>
12. Online English Grammar Recourses – Електронний ресурс:
<http://www.edufind.com>
13. English Grammar Tests
<http://www.e-grammar.org>
14. Free English Exercises and Tests Online – Електронний ресурс:
<http://www.englishteststore.net>
15. Online Grammar Quizzes – Електронний ресурс:
<http://www.cengage.com>
16. Guide to Grammar and Writing – Електронний ресурс:
<http://grammar.ccc.commnet.edu>
17. Grammar Made Easy – Електронний ресурс:
<http://www.pakone.pk/Test-Your-Grammar.asp>

11. Додаткові ресурси:

З метою забезпечення організації освітнього процесу та виконання освітньої програми в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій, рекомендовано використовувати інструменти онлайн-спілкування та електронні ресурси й веб-сервіси в синхронному та асинхронному режимі. У цьому зв’язку, базовими формами дистанційної роботи зі студентами для організації навчального процесу можуть бути такі безкоштовні системи дистанційного навчання для проведення практичних занять, як **Microsoft Teams** або **Google Classroom**.

Посилання на електронні ресурси, на яких розміщено додаткову інформацію з дисципліни:

- блог із практичної граматики: <https://grammar2016.blogspot.com/2016/>

Студенти отримують індивідуальні завдання для вправляння із тематики пройденого заняття із метою поліпшення засвоєння необхідного матеріалу. Вимоги до завдань для індивідуальної роботи, що пропонуються студентам, надаються згідно тематики заняття. Крім цього, студенти мають змогу вправляти матеріал, який вивчається, виконуючи онлайн завдання на блозі з практичної граматики <http://grammar2016.blogspot.com/>.

Приклади контролю та завдань до заліку, методичні вказівки з виконання самостійної роботи:

ЗРАЗКОК ПОТОЧНОГО ТЕСТУ ДЛЯ ЕКСПРЕС-КОНТРОЛЮ

CARD 1. REPORTED SPEECH

Task 1. Fill in *tell*, *say* or *ask* in the correct form.

1. My parrot can ____ a few words in English.
2. Please ____ me what you think of my new dress.
3. He ____ that he couldn't reply to any more questions.
4. My mother used to ____ me a story before I went to bed.
5. He promised to ____ no more about the matter.
6. She stopped to ____ the time because she thought she was late.
7. The little girl ____ her prayers and then went to sleep.
8. Sally couldn't ____ for certain whether or not she would be staying.
9. He had taken an oath so he had to ____ the truth in court.
10. The old man always ____ good morning to his neighbours.

Task 2. Turn the following sentences into Reported Speech.

1. "My house is not far from the town center," he says.
2. "Water boils at 100 C," he said.
3. "I saw a really bad car accident last night," he said to me.
4. "I'll see you later tonight," she said to him.
5. "If you had studied harder, you would have passed your exam," the teacher said to Tom.
6. "Why were you in a hurry?" she asked me.
7. "Do you want a lift to work tomorrow?" he asked her.
8. "Is Mary still having a party next Saturday?" she asked me.
9. "Be careful," he said to me.
10. "Let's watch TV," he said.

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Part I. Noun

Task 1. Join two nouns using apostrophe ('s) or of-phrase.

1. the newspaper / today;
2. the birthday / my father;
3. the house /Mr. and Mrs. Green;
4. the manager / the company;
5. the economic policy / the government.

Task 2. Choose the correct form of the plural nouns. Sometimes both forms are correct.

1. The children ate some a) fruit b) fruits.
2. The teacher told us about new a) specieses b) species of animals.
3. We wanted to hang our new a) shelfs b) shelves.
4. A bear caught some a) trout b) trouts.
5. a) Tornadoes b) tornados are very frequent in the USA.

Task 3. Put the verbs in brackets into the correct form complying with the rules of Noun Verb agreement.

1. The water in this lake ... (look) very clean.
2. Making mistakes ... (be) only natural.
3. Maths ... (not/interest) me very much.
4. All of our furniture ... (be) brand new.
5. Sugar ... (damage) your teeth.
6. Snow rarely ... (fall) in this part of the country.
7. The applause ... (be) very loud.
8. The news they brought us ... (be) good.
9. Your trousers ... (not/match) your shirt.
10. The team ... (discuss) strategy before every game.

Part II. Determiners

Choose the correct item from the list suggested.

1. We've had (a great deal of, many, a few, plenty of, a little) rain this year.
2. The taxi driver spoke very (little, few, a little, few) English.
3. She drinks (too much, several, a lot of, too many, a little) cups of tea every day.
4. The proposal got (a lot of, a few, some, several, a good deal of) support from the public.
5. We spend (a number of, several, a lot of, plenty of, many) time at our country house.

Task 2. In the following newspaper passages, the articles have been deliberately omitted. Complete the sentences by inserting the missing articles a (an), the or ø

- A. (1)____government has been accused of (2)____attempting to suppress (3)____drawbacks of its flagship transport project after (4)____previously unseen research revealed (5)____cities across (6)____UK could lose up to £220m

each as (7) result of (8) HS2 train. But (9) areas that would lose out have now been revealed, with those worst affected by (10) drop in (11) economic output.

- B. (1) effect of taking (2) industrial action will be to create both industrial relations and share (3) price instability – two things (4) institutional investors like (5) least. In (6) case of (7) Royal Mail, (8) investors know that (9) postal workers' action bites and bites fast.

Part III. Verb

Task 1. Put the verbs in the corresponding tense form with the reference to present time.

1. Many birds of Europe ... south to Africa in winter. (fly)
2. The weather ... very cold in Moscow in the winter. (get)
3. After six days of rain, I'm glad that the sun ... again today. (shine)
4. Don't forget to take your umbrella. It ... outside. (rain)
5. Justin ... a book about his adventure in Tibet. I hope he can find a good publisher when he is finished. (write)
6. I ... them three times, but I still haven't received a reply. (write)
7. Hey, let's change the conversation. It ... too serious! (get)
8. A: What is your activity now? B: Well, right now I ... a book on how to cook fried rice better. (write)
9. We ... three major snowstorms so far this winter. I wonder how many more we will have. (have)
10. Hendra really needs to get in touch with you. Since this morning, he ... here four times trying to reach you. He called at 9:10, 10:25, 12.15, and 1.45. (call)

Task 2. Put the verbs in the corresponding tense form with the reference to past or present time.

- a. Paul ... 1. (break) his arm while he ... 2. (paint) the wall yesterday afternoon.
- b. She ... 3. (visit) France before but she only ... 4. (go) to Paris last month.
- c. John ... 5. (join) the company 6 months ago, thus he ... 6. (work) for the company for 6 months.
- d. She ... 7. (wait) for an hour before the bus ... 8. (come).
- e. I ... 9. (see) five films this month, but I ... 10. (not/like) any of them very much. Actually, I think the films they ... 11. (make) ten years ago ... 12. (be) much better than anything I ... 13. (see) for ages.
- f. John left the house in a rush this morning. As he ... 14. (drive) to work he suddenly ... 15. (remember) the manager ... 16. (ask) him to speak at the conference.
- g. Susie ... 17. (always/want) to be famous, ever since she ... 18. (be) young. She ... 19. (take) acting classes for years and last week someone ... 20. (offer) her a part in an advertisement.

Part IV. Clause Structure.

Task 2. Identify the clause pattern of the given sentences. (e.g. SV; SVC; SVO; SVA; SVOO;)

1. Prince Charles opened a new sports centre.
2. He spoke with several young people.
3. Vicky paid the money to the cashier.
4. They are amazing.
5. I'm at home.

ЗРАЗОК ЗАЛІКОВОЇ КАРТКИ

_____ Кіївський національний лінгвістичний університет
Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність 035 Філологія Семестр I
Навчальна дисципліна Практична граматика англійської мови

ЗАЛІКОВА КАРТКА № 1

Part I.

Task 1. Join two nouns using apostrophe ('s) or of-phrase.

- a) the newspaper / today
- b) the birthday / my father

Task 2. Choose the correct form of the plural nouns.

- a) The children ate some a) fruit b) fruits.
- b) The teacher told us about new a) specieses b) species of animals.

Task 3. Put the verbs in brackets into the correct form complying with the rules of Noun Verb agreement.

- a) The water in this lake ... (look) very clean.
- b) Making mistakes ... (be) only natural.

Task 4. Choose the determiner.

- a) The taxi driver spoke very (little, few, a little, few) English.
- b) She drinks (too much, several, a lot of, too many, a little) cups of tea every day.

Task 5. Insert the missing articles.

- a) I plan to study _____ French at _____ university _____ next year.
- b) _____ Easy jet aircraft bound for _____ Manchester was diverted to _____ Copenhagen, where seven passengers were ejected.

Task 6. Put the verbs in the corresponding tense form with the reference to past or present time.

- a) John left the house in a rush this morning. As he ... (drive) to work he suddenly ... (remember) the manager ... (ask) him to speak at the conference.

Part II.**Task 1. Answer the theoretical question.**

1. Classification of simple sentences according to the purpose of communication. (Types of clauses).

Затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол №____ від „____” ____ 2023 року

<u>Завідувач кафедри</u>	_____	<u>Шутова М.О.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
<u>Завідувач секції</u>	_____	<u>Мусієнко Ю.А.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З ПРАКТИЧНОЇ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

I TERM

1. The Parts of Speech Inventory.
2. Classification of simple sentences according to the purpose of communication. (Types of clauses).
3. Basic patterns of an English sentence. (Five canonical clause structures).
4. Principle elements of the sentence. (Noun Phrase and Verb Phrase. The structure of phrases).
5. The notions of complement and object. (Complements and objects as noun and verb dependents).
6. General characteristics of Nouns. (Distinctive properties of prototypical nouns).
7. Classification of nouns. Major subclasses of nouns.
8. Count and non-count nouns. Distinctive features.
9. Number in nouns. Regular and irregular plurals.
10. Nouns with fixed number: Singular only and plural only nouns.
11. Genitive Case: formation and meaning. (Genitive case vs possessive).
12. Pronouns. Major subclasses of pronouns. (The prototypical members of pronoun subclasses).
13. Person, Case and Gender differences of personal pronouns.
14. The forms of personal pronouns and their use. (The nominative-accusative and dependent-independent contrasts of personal pronouns).
15. Pronouns as means of noun determination and modification (some, any, much, many, few, little, etc.)
16. Definite and indefinite determinatives. Articles as major means of noun determination.
17. Definiteness. Definite article functions and use.
18. Indefinite article functions and use.
19. Zero article functions and use.
20. Use of articles in set expressions.
21. Use of articles with proper names.
22. General characteristics of Adjectives. (Distinctive properties of prototypical adjectives).
23. Gradable and non-gradable adjectives.
24. Ways of adjective grade formation. Comparative and Superlative adjective phrases.
25. Order of adjectives.
26. Formation and use of Present Simple.
27. Formation and use of Present Progressive.
28. Contrasts between progressive and non-progressive.
29. Formation and use of Present Perfect.
30. Formation and use of Present Perfect Progressive.
31. The Simple Preterite formation and use.
32. Time reference in the Present Perfect and the Simple Preterite.
33. The Preterite Progressive construction and use.
34. The Preterite Perfect construction and use.

35. The continuative perfect. The continuative use of perfect as opposed to non-continuative use.
(Present Perfect Progressive and Present Perfect).
36. The Preterite Perfect Progressive as compared to Preterite Perfect.

II TERM

1. General characteristics of Adjectives. (Distinctive properties of prototypical adjectives).
2. Gradable and non-gradable adjectives.
3. Ways of adjective grade formation. Comparative and Superlative adjective phrases.
4. Order of adjectives.
5. Formation and use of Future Simple.
6. Formation and use of Future Progressive.
7. Formation and use of Future Perfect and Future Perfect Progressive tenses.
8. Uses of *Future Simple* and *Be going to*-structure to refer to the future.
9. The use of Present tenses to refer to the future.
10. Conditional sentences (types 1, 2, 3).
11. Zero conditional.
12. *Wish* and *if only* clauses.
13. The passive voice: Basic tense forms of the passive.
14. Uses of the passive. The passive with the verbs ‘to say’, ‘to believe’, ‘to suppose’, ‘to consider’ etc. (‘It is said that...’, ‘... is said...’).
15. The passive voice: The use of ‘by’ + agent (=doer) and ‘with’ + instrument after a passive.
16. Form and use of the causative. ‘Get’ in the causative (‘get something done’).
17. Sequence of tenses rule. The notions of anteriority, simultaneity and posteriority of actions.
18. Sequence of tenses rule. Sentences with present and preterit tense forms in the main clause.
19. Sequence of tenses rule. Clauses with absolute time reference. (Shifts in the time domain.)
20. Reported speech. The tense change.
21. Reported statements. Reporting verbs.
22. Reported questions.
23. Reported requests, suggestions, offers and orders.
24. The major properties of the adverb.
25. Adjectives and Adverbs ending on – ly. (The overlap between the Adjectives and Adverbs.)
26. The order of adverbs in a sentence/ the structure of Adverbial Phrases.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого потребує навчальна дисципліна: дошка, проєктор, комп’ютер тощо.